

CLUJUL

ZIAR SĂPTĂMĂNAL INDEPENDENT

Abonament :

Pe un an Lei 120 —

Pe 1/2 an „ 60 —

Pe 1/4 an „ 35 —

Anunțurile se primesc după tarif.

Manuscrisele nu se înapoiază.

Redacția :
Ministrăția
Reg. Maria 14
LEFDN 124
Strada Anca
Plaja Unirii 32.

exemplar 2 Lei.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

la străinătate pe exemplar 3 Lei.

Creșterea organizațiilor național-române

În ultimul timp începe din ce în ce mai mult a se evidenția nevoia unirii tuturor organizațiilor național-române, avându-se în vedere, că orice mișcare nu-și poate realiza scopurile, prin solidaritate și unitate. În această cauză au eșuat toate eforturile național-române întreprinse după unire pentru înfăptuirea adevăratei unități naționale române, nu sunt uniți nici în teritoriu, decât din punct de vedere teritorial și nu au făcut România Mare, decât din punct de vedere teritorial, pentru că România prezentă în realitate nu este unită.

Teromânii dominează România și cu ajutorul banului și cu ajutorul întreprinderilor, ce — în realitate covârșitoare sunt neputințe.

Mișcărilor național-române au fost în parte validate în unele regiuni național-române, dar n-au înregistrat nici un rezultat real, deoarece mișcărilor întreprinse n-au fost destul de bine organizate și n-au avut tactica necesară, pe lângă care mai lipsește solidaritatea membrilor mișcărilor național-române.

Senzația de robie străină n'a fost deosebit de periculoasă, cum este lansată în prezent care abea după înființarea unei Mari ne-am observat că în acest lanț ne încatușează o mulțime de elemente subversive, fiind să ne sugrumăm nu numai din punct de vedere economic și politic și teritorial. Soarta tuturor românilor adevărați tocmai pentru împiedicarea unei absurdități este necesară, să nu se învedereze, că numai așa putem înregistra vre-un rezultat, având tăria necesară.

Organizația fascistă tocmai a început programul și l-a stabilit ca scop principal pentru congresul, care avea loc în București în luna decembrie, invitând la acest congres reprezentanții tuturor organizațiilor național-române pentru, a lua hotărâre în privința solidarizării, respectiv unirii tuturor organizațiilor național-române, cari toate au ca scop: cucerirea României numai din punct de vedere teritorial, ci și din punct de vedere economic-politic, luptând pentru validitatea intereselor române pe toată linia.

Românii adevărați și conștienți urmăresc cu dăruire chiar să lupte pentru acest ideal sublim, să nu se învedereze, că România nu este a noastră decât în principiu, pe când în realitate este a gheșefarilor și intereselor străine române.

V. I. M.

Organizațiile naționale

Organizației fasciste i se încredințează guvernarea țării. — Scopul fascistilor români. — De vorbă cu Dl. V. Spătaru, inițiatorul organizației fascismului.

Într-o convorbire cu conducătorul fascist Spătaru, accentuând necesitatea introducerii unei tactice mai reale și principii în organizația fascistă, am căzut de acord referitor la mai multe chestii, dintre cari evidențiez unele, cari privesc și publicul, având în vedere, că

fasciștii sunt mai bine organizați din toate punctele de vedere, decât chiar partidele opoziționiste și decât toate organizațiile național-române, încât s'a ivit părerea, de-a li-se încredința guvernarea țării.

Fasciștii vor avea de altfel la București un congres în ziua de bobotează, în care după cum am vorbit,

comitetul actual fascist se va înlocui cu un directorat executiv

urmând să se formeze comitete regionale, cari vor avea toată latitudinea de-a lua dispoziții conform cerințelor regiunilor respective, cari directive întocmit ar fi în legătură cu capitala, urmează să se execute de către directoratul ce se va înființa în București. La acest congres se vor relua și statutele organizației fasciste în discuție și totodată tactica, ce se va urma în viitor pentru

validitatea intereselor române.

Dintre cele discutate amănunțit mai accentuez, că

am căzut de acord pentru centralizarea tuturor mișcărilor național-române azi deghizate,

având în vedere, că toate mișcărilor

național-române actuale deși pe diferite baze

au acelaș scop: validitatea intereselor naționale.

Din acest motiv, la congresul fascist, după cum am susținut, vor fi invitați și delegații diferitelor organizații național-române, pentru

a lua hotărâri în privința unirii acestor organizații.

Astfel am subliniat, ca în organizația fascistă

să mai fie încadrați și politicienii național-români, fără deosebire de partide.

Între aceștia sunt, în afară de câțiva politicienii și funcționarii superiori, câțiva politicienii, ca Goga etc.

După congresul fascismului se va organiza și mai intensiv, nizuind

să-și acapareze toate elementele național-române

având în vedere, că nu este exclus, ca să i-se cedeze guvernarea pe la finea anului viitor

contrar știrilor averescane, cari susțin fără bază că partidului averescan i-s'ar reda guvernarea, având în vedere, că

singura organizație de guvernământ național-român, este cea fascistă.

Unii conducători ai actualului guvern tocmai convinși de acest fapt, urmează tratative în acest scop cu unii conducători ai organizației fasciste.

Interesul tuturor național-românilor adevărați este deci de a se grupa în organizația fascistă română, pentru a contribui la triumful intereselor naționale ale Tronului, Neamului și Țării!

Metodele socoliștilor cehoslovaci în România

Dl. Anton Kudrnac atașatul de presă al Ministerului plenipotențiar cehoslovac în București, întâlnindu-se în cafeneaua New-York la Cluj, într-o discuție referitoare la mișcările naționale cehoslovace, a subliniat, că

naționalismul este cu mult mai accentuat în Cehoslovacia, decât în România

pentru că organizația socolistă, care este organizația națională cehoslovacă, și-a acaparat toate elementele naționale cehoslovace.

Organizația socolistă cehoslovacă din acest motiv

este dictatoare

în Cehoslovacia.

Socoliștii au contribuit mai mult în război la distrugerea Austro-Ungariei de odinioară și tot lor li-se datorește și

înjgheberia actuală Cehoslovaciei și unitatea actuală cehoslovacă națională

reușind să introducă în politica cehoslovacă un naționalism adevărat, al cărui rezultat se manifestă prin succesele cehoslovace politice,

introducând în străinătate pentru fiecare consultat, câte un atașat de presă și propagandă națională

program, care este și al fasciștilor români.

Cu dl. Kudrnac am discutat de altfel mai multe chestii referitoare la organizația națională cehoslovacă, pentru a studia toate metodele și directivele socoliștilor cehoslovaci în vederea selecționării metodelor potrivite necesare mișcărilor naționale române, dar aceste le rezerv deocamdată.

Federația presei

De ce s'a întrerupt congresul ziariștilor? Demonstrațiile național-române contra presei antiromâne. Mistificările uneltitorilor subversivi.

Congresul ziariștilor, care era să aibă loc Duminică trecută în Cluj, după cum se știe, s'a amânat din cauza demonstrației publicului român contra ziarelor antiromâne și contra ideii de-a se federaliza organizația ziariștilor români cu organizațiile ziariștilor neromâni. În aceste demonstrații rolul principal l-a avut tinerimea română, în special studențimea, care a căutat să-și arate disprețul față de ziarele antiromâne, cari uneltesc subversiv contra intereselor române.

Din acest punct de vedere n'a putut tolera publicul român, ca să se federalizeze organizația ziariștilor români cu cele ale ziariștilor neromâni, având convingerea, că

federalizarea o vreau neromânii pentru a-și asigura un scut ca să-și poată continua mai intensiv și în liniște uneltirile subversive îndreptate contra intereselor românilor.

Câteva elemente distinse și populare cu toate acestea, riscându-și popularitatea, pe care și-au pierdut-o, au încercat să-i convingă pe români, că

demonstrația național-română n'a fost justificată, căutând să argumenteze, că unele ziare contra cărora s'a demonstrat, au apărut mai intensiv interesele ardelenilor în special

Pentru a-și justifica argumentele, au amintit, că ziarele din chestie, cari sunt mai vechi, au apărut mai intensiv pe ardelenii implicați în procesul

memorandului, și au sprijinit luptele naționale pornite înaintea izbucnirii războiului româno-maghiar, susținând pornirea războiului pentru desrobirea ardelenilor.

Toate argumentele au fost zadarnice, pentru că publicul român este convins, că ziarele din chestie

au susținut câte o cauză românească numai pentru a-și asigura popularitatea, ca să-și poată continua mai ușor uneltirile subversive contra intereselor vitale ale românilor.

Susținerea cauzelor amintite de altfel nu se datorește decât românilor, cari au scris în acele ziare. Românii știu foarte bine, că nu Rosenthal, Braumstein—Brănișteanu, Fagure—Honigman și alte elemente străine

intereselor române au susținut aceste cauze în ziarele presupuse a fi românești, ci N. Iorga, V. E. Moldovan, Drăghar, Oct. Goga și alți distinși români celebri, a căror activitate național-română nu constituie și nici nu poate constitui meritul unui Rosenthal, Braumstein - Branșteanu, Fagure - Honigman etc.

Membri Sindicatului Presei Române din Ardeal, care sindicat este mai românesc dintre toate sindicatele române de presă, de asemenea:

sunt contra federalizării organizațiilor de presă din România

tot din motivul, pentru care a demonstrat publicul român. Aceștia sunt hotărâți să-și formeze un nou sindicat, întrucât, cu voturile ziaristilor nero-

mâni, cari sunt în majoritate, s'ar realiza federalizarea, fiind conștii, că

autoritățile adevărat românești, mai bine vor recunoaște autoritatea unui sindicat românesc, decât a unui strein intereselor române.

Presă adevărat românească, în special cea din Ardeal, care

are un trecut național glorios, nici nu se poate deșosi, ca prin federalizare să le servească paravan uneltitorilor subversivi, streini intereselor române.

De altfel vom vedea, că ea se va mai întâmpla.

Demonstrațiile național-române

Arestartarea unor evrei, cari au căutat să provoace turburări sângeroase. Autoritățile și-au împlinit misiunea. — Mistificările ziarelor antiromâne.

În legătură cu congresul presei, după cum am accentuat, au fost și demonstrații naționale și în legătură cu acestea au fost și câteva excese și distrugereri, pe cari presa antiromânească le atribuie studențimei române, pentru a se folosi de ocazie ca

să jignească și să vestejească mișcarea națională română, care acum se dezvoltă mai intensiv.

Ziarele antiromânești, cari apar la București în limba română numindu-i huligani etc. pe studenții și alți români conștii de necesitatea dezvoltării propagandei naționale, au îndrăznit chiar să afirme, că

studenții au furat bijuterii etc. din galantarele sparte cu ocazia demonstrațiilor.

Pentru a-și sprijini afirmațiile absurde, au îndrăznit să scrie, că studenții au furat mai multe bijuterii cu această ocazie din vitrina bijuteriilor Fenyő și Braumfeld din Piața Unirii și că daunele cauzate se urcă la 4 milioane lei. Toate aceste sunt neadevăruri și deci simple mistificații, cari nu servesc, decât pentru calomnierea studențimei, pe care uneltitorii subversivi caută să o prezinte ca pe o bandă de hoși, în speranța, că vor putea seduce autoritățile, ca

să pornească acțiune contra studenților, ca și contra unor hoși și criminali.

Aceste ziare în schimb au evitat să scrie, că cu ocazia demonstrațiilor

autoritățile au arestat mai mulți evrei, cari au căutat să provoace turburări sângeroase

și totodată au mai evitat să scrie, că un grup de evrei au atacat câțiva ofițeri români și au mai evitat să scrie, că reprezentanții guvernului și armatei, între cari dnii Lepădatu, ministrul cultelor și artelor, Septimiu Mureșan, prefectul județului, general Petala, comandantul corpului VI armată și alții cu toată erau în Cluj, n'au voit să participe la congres, din motivele pentru cari au demonstrat românii contra presei antiromânești. În schimb au publicat diferite știri false pentru a deșosi mișcarea națională a românilor și manifestația scriind, că studențimea ar fi provocat turburări grave etc. Deși știu foarte bine și mistificatorii, că studențimea și la gară s'a purtat demnă de tot, salutând cu bucurie presa românească și manifestându-și nemulțumirile față de presa antiromânească. La prefectură de ase-

menea și-a manifestat sentimentele aceste, tot fără să provoace turburări, cântând imnuri naționale, ca și la Teatrul Național, care și-a amănat reprezentarea, pentru că publicul românesc n'a voit să asculte conferința colaboratorului Bacalbașa dela „Adevărul” și „Dimineața”.

În privința manifestațiilor de stradă de asemenea mistifică ziarele antiromânești, tocmai, ca și în privința măsurilor luate, declarând, că autoritățile n'ar fi luat dispoziții. Uneltitorii subversivi, desigur ar fi dorit, ca

autoritățile să-i nimicească pe românii manifestanți.

Orice om conștient însă este părerea că dispozițiile luate au fost foarte bine chibzulte, pentru că,

dacă s'ar fi procedat la represalii sângeroase, aceste numai românilor nu le erau favorabile.

Și așa când a început să puște câțiva polițiști pentru a-i speria pe manifestanți, neobositul și chibzuitul prefect al poliției, dl Popovici, a fost taxat cu epitetul de măgar, iar când s'a interesat, că cine l-a făcut măgar, i-s'a declarat din mulțime foarte dărz, că natura! În tot cazul

autoritățile au procedat foarte cuminte când au căutat să potolească mișcarea fără să recurgă la vărsare de sânge.

Presă antiromânească deci mai bine ar face, dacă n'ar agita mulțimea prin mistificările-i subversive și prin atitudinea-i antiromânească!

V. D.

Un parazit mai mult

Nu înțeleg de ce hotarele țării trebuie să cuprindă un parazit mai mult.

Nu înțeleg.

Bornstein — jidan din Budapesta — a venit aici nu de mult, — de vre-o doi ani — l'au adus ai săi (jidanii), a intrat în echipa jidovească de fotbal „Haggibor”, neîndeletnicindu-se decât cu jocul. Neavând motive serioase să fie tolerat în țară a fost trimis peste hotare, și acum îl vedem iar în mijlocul nostru, i s'a îngăduit aceasta și nu înțeleg de ce.

Nu înțeleg de ce hotarele țării trebuie să cuprindă un parazit mai mult.

Nu înțeleg...

Lupu Constantin
student.

Ministri ordonancează

iar Gratz și Sijovits zugravii încasa

Li-se plătesc despăgubiri firmelor, cari au suferit daune cu ocazia demonstrațiilor.

În cercurile române a provocat mare consternație știrea, că guvernul intenționează

să despăgubească din banii statului firmele din Cluj cari au suferit daune cu ocazia demonstrațiilor române.

Guvernul, respective Ministerul de industrie și comerț a și luat deja dispoziții în acest sens, ordonând suma pretinsă, pe care o repartizează firmelor o comisie.

Românii sunt siguri, că dacă vr'unui român i-ar fi cauzat necunoscuți vre-o daună, nu i-s'ar fi dat despăgubiri, deoarece

nu există lege, care să prevadă vre-o despăgubire pentru spargerii etc.

Este adevărat, că statul trebuie să garanteze siguranța și avutul etc. oricărui cetățean, dar aceasta garanță constă în a da cetățenilor ajutor juridic și polițienesc pentru restabilirea adevărului și pedepsirea vinovaților, iar nu despăgubiri.

Din acest motiv a provocat mare consternație știrea răspândită și din punctul de vedere, că acești bani de despăgubire,

cum vre-o 2 milioane, mai bine s'ar fi ordonați pentru români în vre-un scop cultural sau filantropic.

Eventual ar fi mai nimerit ca sumele acestea mari să se distribuie pentru îmbunătățirea situației studențimei din întreaga țară, care

se luptă cu mari mizerii și multe neajunsuri de neiertat. Despăgubiții ar fi de acord, că aceasta se va asigura ordinea liniștea generală, dacă știu fiind îndestulit n'ar mai avea tîi să învinuieze pe conlocuitorii săi în o situație mai bună.

Dar acești bani trec exclusiv în punga streinilor. Cum sunt de

firmele ca inscripții în cea mai mare parte streine

și cum în Cluj pentru aceste mele le face exclusiv zugravii milionar Gratz, este evident,

cea mai mare parte a despăgubirilor va peregrina în zărunul neromânului Gratz Sijovits,

intâial care nu mai știe cum să se lăfăiască în România-Mare, și du-se în bunurile adunate de spinarea românilor, iar restul melor se va întrebuița de despăgubiți pentru scopuri personale, constituind un profit

Românii însă nu acceptă

să-i se facă statului spese, și dând neromânilor despăgubiri ilegale

pentru diferite daune și sume mici, ca de aci înainte

să nu mai permită să se spargă firme

dar desigur se vor sparge cari nu mai pot fi despăgubiți

Descurajarea românilor

O nedreptate îndreptată contra românilor în favoarea elementelor neromâne.

Autoritățile din Cluj, în frunte cu cu primarul și prefectul, au luat dispoziții să se revoace brevetele industriale și comerciale dela români, cari ocupă și vre-un serviciu la stat ori comune, pentru că aceste brevete să se dea altora. Anterior era să se revoace astfel de brevete dela neromâni, dar o delegație evreiască a aranjat chestia ca să-și mențină neromânii brevetele. Astfel s'a recurs apoi la retragerea brevetelor dela români, cari sunt funcționari, cu toată că acești români numai si-liși de mizerie au cerut brevete, ca să nu fie nevoiți să facă abuzuri pentru a se putea susține.

Dispozițiile amintite au provocat mare consternație printre români, având în vedere motivele indicate și faptul, că neromânii au câte 2—3 brevete, pe cari nu le exercită personal, după cum se recere legal.

Din aceste motive mai mulți funcționari români sunt decizi să demisioneze, decât să se lipească de brevetele, cari le asigură existența, mai bine decât serviciile comunale sau de stat.

Proceduri de aceste neromâne se înregistrează în mai multe localități, încât ar fi nevoie să înceteze odată pentru totdeauna. O astfel de procedură s'a observat și în cazul romanizării comerțului și industriei în Ardeal, din care caz este destul să amintim, că mai mulți români din pro-

vincie, în special din Seliște căutat să se instaleze în țară pentru a arca nivelul comerțului și industriei române și a numărul românilor în acest cosmopolit, dar nu au fost jiniți, ci îndărățiți în favoarea neromânilor.

Cazuri de aceste am mai vădit și, ca întotdeauna și a accentuăm, că românilor n'au pasă, dacă vre-un organ administrativ primește servicii dela dela neromâni, dar pretind că cei români să nu facă se neromânii în defavoarea neromânii, ci să sprijinească în caz interesele românilor, făcând aștepte vre-o răsplată materială.

Programul reprezentațiilor

Teatrul Național:

Sâmbătă, 1923 22 Dec. seara
Duminică, 1923 23 Dec. seara
burgul de altădată.

Marti, 1923 25 Dec. seara
București.

Joi, 1923 27 Dec. seara
Manolescu.

Sâmbătă, 1923 29 Dec. seara
Soc. Femeilor ortodoxe România.

Opera Națională:

Duminică, 1923 23 Dec. d. m.
Butterfly.

Marti, 1923 25 Dec. d. m. Faust

Mercuri, 1923 26 Dec. Tosca.
Vineri, 1923 28 Dec. Carmen.
Duminică, 1923 30 Dec. Faust.

Ofițerii în politică

Politica partidului dela putere o pot face ofițerii și alta nu?

Consiliul de reformă al Corpului VI. de armată a reformat pe locotenentul Valer Spătaru cu pierdere de grad, pentru că este membru activ al organizației fasciste române, al cărei secretar general este, de pe când era în disponibilitate. Sentința s'a pronunțat pe baza, că această faptă ar fi fost infamantă, cu toate că situația se prezintă altfel, ofițerul respectiv nemeritând să i-se ia și gradul, pentru că unui ofițer de rezervă sau în retragere, nu-i este oprit să fie membru al vr'unei organizații politico sociale,

în special atunci când generalilor Moșoiu, Văitoianu, etc. ca ofițeri activi, nu le-a fost interzis să facă politică de partid în calitate de ofițeri activi, cu toată că ofițerilor activi, nu le permite regulamentul militar să facă politică. Spătaru în fața Consiliului de reformă a recunoscut, că face parte din organizația F. N. R. în care s'a încadrat în calitate de secretar general, fiind trecut în disponibilitate, în care calitate a avut dreptul să primească serviciu civil.

Această activitate și a început-o după ce și-a dat demisia, care în realitate ulterior, n'a fost primită. Ofițerul din chestie a obiectat, că unele autorități competente au început acțiune de reprinzare contra d-sale, fiind fascist, care ca ofițer în demisia prezentată Ministerului de războiu, a accentuat, că

în calitate de ofițer originar din armata austro-ungară, nu poate fi obligat la serviciul militar de nouă ani

nefiind educat din punga Statului în școlile militare române.

A mai declarat, că are o deosebită considerație pentru armată, unde a crezut că este o onoare să servească, dar intrucât a observat, că

armata în România nu-și are independența, fiind uelta partidului, care este la putere

și a propus ca pe cale politică să lupte pentru ridicarea nivelului armatei,

scoțându-o de sub influența politice de partid,

care principiu figurează și în programul fascistilor români. Prin armare a căutat, ca eșind din armată, unde știa, că politica n'are ce căuta,

să lupte în mod cinstit pentru Tron, Națiune și Țară!

Dar dl Mărdărescu, ministrul de războiu al României, a voit să servească populației un exemplu atunci, când neprimind binevol demisia

locotenentului Spătaru,

a urmărit pe acest ofițer, fascist

pentru a-l trimite în fața Consiliului de reformă, cu cuvintele: atare elemente

trebuiesc înfierate și înlăturate din cadrele armatei

dând ordin în acest sens ca să se judece procesul în cel mai scurt timp.

După această apărare se întrebă onore n'a spus adevărul acest ofițer, atunci, când a spus, că armata este o uelță a partidului dela putere?

Oare nu s'a luat gradul acestui ofițer chiar și cu majoritatea voturilor, după ce unul din membrii consiliului,

au înțeles să execute acest ordin fără scrupul

iar acei, cari au răspuns cu: „nu”, trecând peste actualul ordin arbitrar, au cutedat să și dea părerea că fapta

nu este infamantă, pentru care unui ofițer să i-se ia gradul.

Ședința a decurs foarte pacinic. După vorbire președintele a lăsat să se înțeleagă, că

hotărîrea a fost forțată de împrejurări

pentru că fapta ofițerului nu este infamantă, dovădindu-se aceasta prin faptul, că toți i-au strâns mâna,

urându-i, ca în calitate de om cinstit să-și continue activitatea pentru binele Tronului, Națiunii și Patriei.

Președintele consiliului a fost: colonel Vasiliu, iar membrii: lt. colonel Brăniță, Vaida, Jicheli și Ivașcu. Cu toate aceste românii cred, că

toate aceste se datorese uneltirilor subversive ale streinilor, îndreptate contra intereselor noastre române,

și deci contra mișcărilor noastre naționale, de către uneltirilor nostri subversivi, streini intereselor noastre naționale.

Momente.

Naivitatea femeilor.

Femeile sunt o enigmă accentuată în special prin capricii, după cum se știe. Din acest motiv acei, cari și-au sacrificat și își sacrifică timpul să le studieze mai de aproape, puțini au putut obține rezultate complete în genere având în vedere, că fiecare femeie își are caracterul însuși individual. Singurul rezultat pozitiv obținut, care caracterizează mentalitatea femeilor și care se poate generaliza, se manifestă prin naivitate. Astfel am ajuns la concluzia, că aproape toate femeile sunt naive, încât la câteva vorbe insistente în aparență de amor sincer ori altfel de chestii serioase, la un timp mai scurt ori mai lung, devin simple unelte, în credința naivă a sincerității persoanei cu care stau de vorbă.

Am studiat cu mai multe ocazii nuanța naivității femeilor. Ultimul studiu l-am făcut cu ocazia unui bai recent, în spre dimineață, când numai câteva dintre femei mai rămăsese la bai, taxate de către bărbați drept, — „femei pierdute”, ca și oricare femei de stradă.

Am căutat să mă conving, dacă este adevărată această constatare și am observat, că toate femeile rămase până dimineața la bai, își petrec foarte bine, în societatea unor militari, cari își schimbă sentimentele de amor după cum își schimbă garnizona și chiar și mai des, ori în societatea unor civili, cari își schimbă părerea după convingere, aproape în fiecare „sezon” să-i zicem — al rasului părului de pe cap.

Toți caută distracție momentară necesară din punct de vedere — să-i zicem — sanitar. Doar unele fete fac excepție, fiind considerate din alt punct de vedere, decât ... sanitar și în situația cînd se cred și femeile față de curtezanii la aparență adoratori sinceri dar în realitate profani. Și tocmai în această credință își manifestează femeile o nuanță a naivității, fără să-și dea seama, pentru că nici atata nu știu, că bărbații caută în majoritate distracție necesară și din punct de vedere sanitar și în acest scop te fac curte tocmai ca și celorlalte „femei pierdute”, cari mîșună pe la șantane și prin colturile străzilor. V. I. M.

Școală practică de comerț în Cluj

Camera de Comerț și Industrie din Cluj, organizând în baza aprobării Nr. 154734 din 22 Noiembrie 1925 a Ministerului Instrucțiunii, „Școala practică de comerț” cu drept de publicitate, pe care o va susține însăși, face cunoscut, că înscrierile la această școală se vor face cu începere **dela 25 Decembrie 1923 până la 15 Ianuarie 1924.**

Pentru anul curent școlar se vor putea înscrie 60 elevi pentru cursul I. începător.

Condițiunile de înscriere sunt ca petentul: 1. Să fie în serviciul unei întreprinderi practice de comerț. 2. Să fi absolvit cel puțin cursul primar. 3. Să nu fi trecut de 20 ani, în cazuri excepționale și în baza referatului motivat al direcțiunii școlii, pot fi admiși și elevi având trecută această etate. 4. Să depună odată cu cererea de înscriere: a) Actul de naștere. b) Certificatul de vaccin. c) Certificatul de absolvire a cel puțin cursului primar. d) Certificatul de practică comercială.

În caz că numărul înscrierilor este superior locurilor disponibile, vor fi preferați în ordine, fii de comercianți sau industriași morți în războiu, finerii lipsiți cu totul de mijloace și acei cari s'au distins la școală. Dacă nici pe această cale nu se va putea stabili numărul celor admiși, Direcțiunea școlii, cu avizul Consiliului Profesorat, va putea face o selecționare a petenților.

Înscrierile și cursurile sunt gratuite.

Cererile de înscriere se vor adresa Secretariatului Camerei de comerț și industrie, Cluj (Calea Victoriei No. 51) în cursul orelor oficioase.

Prelegerile cari vor începe cu ziua de 21 Ianuarie 1924 se vor ține în localul Școlii de Conductori Tehnici (Str. George Barițiu No. 26.) în fiecare zi de lucru dela orele 18—20 și dela orele 8—11,20 în zilele de Duminică.

Observăm, că absolvenții acestei școlii, se bucură conform aprobării ministeriale No. 25565, 14 Aprilie 1915, de dreptul reducerii termenului de stagiu militar, și în general de toate drepturile acordate absolvenților școlilor comerciale elementare.

Din ședința ținută la 15 Decembrie 1925.

Sever Pop m. p.
președintele secției comerciale
a Camerei de Comerț și Industrie Cluj, Directorul școlii practice de comerț.

Adunarea Camerei de Comerț

Duminea trecută a avut loc adunarea Camerei de Industrie și Comerț pentru desvelirea solemnă a portretului M. S. Regelui, în prezența unui numeros public din care am înregistrat în trecut pe dnii Lepadatu, ministrul cultelor și artelor, și alți reprezentanți ai guvernului și consulatelor din Cluj, apoi președintele Negruțiu și membrii: Căciulă, Jahoda, Al. Anca, Pop Sever, Jilescu, Anghel, Jilescu, Al. Pop, Hevesy, etc. și protopopul Dăian, episcopul reformat Carol Nagy, etc.

Dl Negruțiu, în calitate de președinte, a salutat asistența arătând importanța școlii în cuvintele alese omagiale la adresa M. S. Regelui, Reginei și întregii dinastii române urmând la cuvânt vice-președintele, dl Hevesy, care a ținut să talmăcească în limba maghiară devotamentul către Tron al reprezentanților comerțului și industriei din circumscripția Camerei.

După acest salut omagial a dat președintele Camerei, dl Negruțiu, sacramentalul ordin pentru desvelire, iar corul meseriașilor a intonat Imnul regal, care a fost

executat în mod destul de perfect, secerând binemeritele, a-plause.

Solemnitatea terminându-se într-o atmosferă de cel mai înalt patriotism, invitații s'au îndreptat spre restaurantul „Central”, unde au avut loc un frumos banchet oferit de Camera de Comerț, la orele 1 p. m. Au participat la banchet vre-o sută cincizeci invitați. Seria toasturilor a deschis-o dl Sever Pop, vice-președintele Camerei de Comerț, vorbind despre însemnătatea adunării festive, care este un prilej fericit pentru a se prezenta odată solidari și pătrunși de aceleași sentimente cetățenești pentru Patria română, simbolizată prin chipul M. Sale Regelui, toți reprezentanții industriei și comerțului fără deosebire de limbă și origine.

Dl Lepadatu a vorbit în numele guvernului. Au mai toastat pentru înfrățirea tuturor pe terenul comun al muncii dnii Hevesy, vice-președinte al Camerei, Carol Nagy, episcopul reformat, Jilescu și dl Căciulă pentru artistul Pop, care a pictat portretul M. Sale Regelui.

Comerciantul Anghel de asemenea a vorbit cu un deosebit talent, încât merită toată lauda.

O plângere generală contra serviciului poștal

Rugăm cu insistență Directoratul general al poștei ca să îndrume personalul din întreaga poștă să-și execute funcțiunea cu mai multă conștiinciozitate.

Aproape pe toate liniile domnește o disordine completă. Centralele telefonice sunt cât se poate de neglijente. Preferi să faci drumuri îndepărtate, fiind conștient că ajungi mai de grabă la destinație, decât să aștepti legătura enigmatică ce vrei să obții.

În cazul acesta e superflu a ține telefon și a plăti enorme taxa pentru el.

Dacă vrei să dai o recomandată sau telegramă, ești silit să aștepti binevoitorul gest de preluare întârziat al aplicatului resp. aplicatei din oficiu, precedat de o îndelungată convorbire în taină cu vre-un coleg tot atât de nepăsător față de mulțimea aglomerată la mica ferestrică.

Trimiți servitorul să-ți predea sau să ridice vr'un pachet dela poștă: ai riscat să-ți pierzi pe toată ziua, și să vină totuși tot fără rezultat cu observarea că distribuitorul fiind nervos a declarat că restul urmează a doua zi.

Dar mai critic și riscat lucru e să trimiți obiecte cu ramburs. Trec luni, ba chiar ani și rambursul nu mai sosește. Există un binefăcător mijloc care îți dă puțința să reclami aceste întârzieri, dar tot cu risicul de a mai pierde și taxa de reclamație fără rezultat. Cerem urgente dispozițiuni de îndreptare în toate aceste direcții, căci altfel daunele cresc mereu. Se prea poate ca personalul de serviciu să fie supraîncărcat cu lucrul aglomerat, în cazul acesta e lipsă de sporirea puterilor de lucru.

În tot cazul lășăm ca cei în drept să cerceteze cauza mai de aproape și să facă urgent schimbările necesare.

Abuzuri teroristice în Aiton

— Autoritățile își neglijează serviciul. —

Din comuna Aiton, județul Cojocna, ne vin plângeri contra autorităților, cari nu-și înțeleg menirea. Astfel se întâmplă, că școala de ucenici din aceea localitate este lăsată în plata lui Dumnezeu, învățătorul Dordai neinteresându-se de finerea cursurilor obișnuite, făcându-l serviciu pentru sprijin bănesc, secretarului comunal Neagu din aceea localitate și astfel neglijându-și complet serviciul său.

În aceste împrejurări cum să ne putem noi forma o pătură de meseriași români, când li-se neglijează instruirea?

Pe de altă parte ne vin plângeri, că plutonierul de jandarmi, Vasile Takács, molestează și terorizează mereu populația în acel cerc și făcând comerț cu unele lucruri, așteptându-se la diferite inconveniente.

De vină în aceste chestii, evident, este și secretarul comunal, care tolerează aceste terorizări și din acest motiv cerem anchetă contra tuturor indivizilor, cari sunt implicați în terorizarea populației și își neglijează serviciile.

Mille Constantin din categoria Braunstein și Honigmann scrie în „Presa” streină intereselor române, că guvernul și unii politicieni au avut interesul, ca prin tinerime să fie înfiertată „anumita presă”, care nu convine unora. Ne-am bucura, dacă într-adevăr guvernul s'ar fi convins în fine de opera distructivă a ziarelor Presa, Dimineața, Lupta, Adevărul, etc. cari lucrează subversiv contra intereselor române.

Tribuna liberă. *)

În 16 I. c. mi-s'a distrus în urma unei greșeli galanteria și astfel mărurile din acea galanterie a prăvăliei mele de coloniale și delicatose din str. Iorga Nr. 17, cauzându-mi-se daune în valoare de 80.000 lei, cu toate că prăvălia, pe care am fondat-o în 1883, este creștină și aranjată complet modern cu mari sacrificii materiale și credite dându-o în primire fiului meu, care a fost 8 ani prizonier. Rugăm deci atât autoritățile, cât și publicul creștin să ne cruțe de orice șicane și să ne sprijinească, cu atât mai mult cu cât facem mari sacrificii pentru prăvălie.

Al. Hirschfeld,
Cluj, Str. Iorga. 17.

*) Pentru cele publicate la această rubrică redacția nu-și ia nici o răspundere.

INFORMAȚIUNI

— Averescanli, scizionându-se în două tabere, una Averescu și alta Argetoianu, au început lupte reciproce vehemente, cari accelerează distrugerea partidului poporului.

— Ziarele încadrate în „anum. la presa” cum sunt: Adevărul, Dimineața, Presa, Lupta și alte ziare streine intereselor românești, ca toate să au pretenția a fi românești, prin conținutul evreilor Brădyteanu - Braunstein, Fagure - Honigman, etc. aproape în fiecare număr, după demonstrații, înțeleg contra autorităților clujene, scriind ca aceste nu s'ar fi făcut datorită și că ar fi vinovate pentru demonstrațiile național-române și că ar fi conspirat ca demonstrații. Românii însă știu, că toate aceste înexcitități sunt înțeliri îndreptate contra mișcărilor național-române, în cari ni-ar părea bine să ne fi într-adevăr favorabile autoritățile.

— În conformitate cu ordinul Ministerului de Interne Nr. 88936/1923 termenul prevăzut pentru înaintarea cererilor de inproprietărire a invalizilor, demobilizaților etc. s'a amânat până la 1 Februarie 1924, iar acele pentru înaintarea actelor justificative până la 1 Iunie 1924.

— Dl Bacalbașa în „Adevărul” mistificator și mincinos în dauna intereselor române, susține, că demonstrațiile în Cluj ar fi fost pregătite de autorități, având în vedere, că nici dl Septimiu Mureșan, prefectul județului, nici dl general Petala, comandantul corpului VI armată și nici dl Lepădatu, ministru cultelor și artelor, venit pentru congres la Cluj, nu au participat la congres, deși erau în Cluj și figura în programul congresului cu discursuri. Dar chestia stă altfel: n'au venit la congres, ca să nu-i vadă pe reprezentanții anumitei prese străină intereselor române!

— Prefecturei Poliției Cluj i-s'a înaintat o cerere, prin care sergentul civil P. Vâlcele cere să i-se primească demisia pe baza, că gradul primit nu corespunde calificăției sale, având în vedere, că oameni fără calificăție sunt în graduri mai mari fără să merite.

— „Ujság” din Cluj, în legătură cu mișcările republicane din Grecia, accentuiază, că nu mai există regi, cari să se bucure de încrederea poporului respectiv, dând să se înțeleagă, că ar fi trecut epoca regilor. Probabil vrea să instige prin această constatare populația noastră spre înclinare la republicanism în favoarea lui Horthy.

— „Crucea Roșie” filiala Cluj, aranjează un concert artistic Sâmbătă, 22 Decembrie la orele 8 seara și rulează la „Cinema „Select” filmul „Înmormântarea Froului Necunoscut” cu prețul de intrare obișnuit. Nu ne îndoiim că publicul va răsplăti cu prezența sa numeroasă oboseala depusă de comitetul organizator ca „Săptămâna Crucii Roșii” să aibă deplin succes.

— Reînălțarea centurii studentesc s'a aprobat.

— Alegerea bareului avocațial din Cluj, care va avea loc în 21 Decembrie va provoca din nou lupte vehemente, avându-se în vedere cele două fracțiuni: gruparea Dr. Dionisie Pop, care și-a designat pentru alegerea de decan pe dl Dr. Isacu și gruparea Dr. Amos Frâncu, care și-a designat pe Dr. Ioan Suci, pentru a fi ales decan. Aceste fracțiuni contrarii și aproape deopotrivă de tari, nu s'au împăcat nici până în prezent, și probabil nici după alegere nu se vor împăca, încât probabil iar se va crea o situație curioasă în barou, cum a fost cea din trecut, în care fiecare fracțiune și considera aleși candidații săi. În tot cazul publicul este curios să vadă cum se vor desvolta lucrurile.

— Joi în 20 Decembrie seara, a avut loc în sala Teatrului Național concertul marelui maestru-pianist Boskoff. El numim cu drept cuvânt „mare maestru”, că deși mic delicat la înfățișare, totuși are măiestria celor mai mari pianisti atât în ușurința, siguranța, cât și în tehnica cu care a desfășurat înaintea noastră cele mai grele piese ale lui Schubert, Bach, Mozart, Chopin și Liszt. Publicul supra-indestulit l'a aplaudat cu mare entuziasm. Probabil că marele maestru va mai da un concert la începutul lunii viitoare. Așteptăm cu dragoste seara, când vom mai avea ocazia să gustăm clipele frumoase ce ni-le poate procura mâna dibace a lui Boskoff.

— Banca Marmorosch Blank & Co. filiala Cluj, pretinde dela guvern ca despăgubire 100.000 lei pentru firma distrusă cu ocazia demonstrațiilor.

— Demisia dlui C. Bacalbașa în urma celor petrecute la Cluj cu ocazia congresului presei, dl Bacalbașa președintele Sindicatului zariștilor din București a demisionat din această demnitate.

— Suspendarea repausului duminical. Camera de Comerț și Industrie din Cluj aduce la cunoștință publicului, că Ministerul Muncii cu ordinul telegrafic Nr. 15173 a dispus ca repausul duminical pentru prăvăliile comerciale să fie suspendat în Duminicile de înaintea Crăciunului și Anului nou, atât stil vechiu cât și nou. Astfel în duminicile amintite în prăvălii să vor face vânzări ziua întreagă.

— Joi în 20 Decembrie s'a ținut în sala IV a Universității o conferință a Soc. Crucea Roșie din loc. Au vorbit dna dr. Alma Mohora Popoviciu și dl prof. univ. V. Bogrea. Ambii au arătat scopul pe care îl urmărește a-

ceastă societate, dezvoltarea activității ei în decursul timpului în toate țările, și mai ales lipsa de contributory care se simte în special la noi, făcând totodată apel să sprijinim cauza acestei societăți, care urmărește un scop atât de înalt. În deosebi dlui Bogrea i-a succedat să miște inimile audiențelor, prin însuflețirea și convingerea cu care vorbea și prin frumoasele exemple ce ni le-a expus. Ne-a murat însă faptul că nici un militar n'a luat parte, cu toate că în primul rând pe dânsii i-ar interesa aceasta chestiune.

— Episcopul Ivan la ședfața trecută a Reuniunii femeilor române și a exprimat indignarea, că ziarul „Căpâș” îndrăznește să critice chestiunile catedralei ortodoxe, și a trimis prin intermediul abstrucțiilor la adresa redacției zărilor, și mai cu seamă la adresa Dnii Anca directorul zărilor după cum ne-a declarat dna directoarea Păpoș, că și cum zărilor nostru ar fi de vină, că lucrările catedralei merg anevoae. În aceste împrejurări somăm pe episcopul amintit să ne lămurească personal printr-o scrisoare, în care-i da satisfacție zărilor, pentru că în caz contrar îl vom considera calomniator, ceea ce n'ar fi convenabil pentru stimeiabilă-i persoană avându-se în vedere că, a spus lucruri neadevărate despre noi cu toate că numai zărilor nostru a fost la timpul său apărătorul cauzei catedralei și intereselor creștine.

— Deschiderea oficială a „Târgului de Crăciun” aranjat de Camera de Comerț și Industrie din Cluj în Piața Unirii Nr. 15, (palatul plebaniei rom.-cat.), se va face la 19 Decembrie 1923 orele 9. Târgul rămâne deschis dela 19—24, Decembrie 1923 și dela 1—6 Ianuarie 1924.

Onoratul public este rugat să viziteze acest târg, unde poate cumpăra cu prețuri convenabile tot soiul de jucării pentru copii, cadouri și decorații pe pomul de Crăciun, produse mai ales ale industriei casnice.

— Dl Bobescu și dl Schuler, dirijorii orchestrei Operei Române din Cluj, au fost decorați cu medalia „bene-merenti” clasa I. pentru serviciile aduse artei românești. Distingjunile le-a dat dl Lepădatu, ministru artelor, cu ocazia vizitei pe care a întreprins-o în Cluj cu ocazia congresului presei.

— Societatea ortodoxă națională a femeilor române din Cluj, va da în 29 Decembrie a. c. seara un Concert în Teatrul Național din Cluj, în favoarea construirii Catedralei. La acest concert și-au dat concursul cei mai de valoare artiști din localitate, precum și corul Conservatorului și Orchestra Operei române. Programul va cuprinde numai compoziții de ale măestrilor noștri Dima, Enescu, Negrea și Brediceanu. Atragem atențiunea publicului să nu lipsească nimeni dela această manifestațiune națională, la care se vor executa cele mai prețioase podoabe ale literaturii muzicii românești.

Prim-redactor responsabil:
V. I. Moldovan.

Mare depozit de Icoane sfinte colorate

În diferite mărimi
le avem în depozit.

Nr. II format 32x42 per buc. L. 35.
„ III „ 39x51 „ „ „ 45.
Bronzate cu 50 și 60 Lei.
Hristos și Maria de Domșa
41x68 cm. per. buc. „ 35.

icoane există și mai mari în format 60x80 Lei 140— și 72x100 Lei 180, dar acestea numai la comandă specială o facem. La comandă banii să trimite înainte plus porto.

In atenția femeilor!

A APĂRUT

În editura Librăriei Anca Cluj, îndrumarul doctorului gynecolog Grigoriu intitulat „Cartea Moașelor” Fiecare femeie trebuie să-l consulte zilnic, căci cuprinde sfaturi pentru îngrijirea femeii și a copilului înainte și după naștere, noțiuni generale asupra sănătății familiei tuturor îngrijirea boalelor femești cu 130 fotografii femești explicative.

Prețul 120 lei, plus 5 lei porto, care sumă se trimite înainte.

